

Kestävyys kurssi- ja opintoryhmätoiminnassa

Ohjeita koulutuksen suunnittelijoille ja järjestäjille

Kansalaisfoorumissa toteutetaan kestävän kehityksen ohjelmaa, joka ottaa huomioon ekologisen, taloudellisen, sosiaalisen ja kulttuurisen kestävyden. On tärkeää, että myös Kansalaisfoorumin tukea saavat kurssit ja opintoryhmät toimivat kestävästi. Kansalaisfoorumin ja jäsenjärjestöjen kouluttajat, ryhmien ohjaajat ja toiminnan organisoijat ovat tärkeässä roolissa edistämässä yhdistyksensä kestäviä toimintatapoja. Alla on kuvattu, miten kestävyteen liittyviä osa-alueita voi huomioida koulutuksen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Ekologinen kestävyys

Ekologiseen kestävyteen vaikuttavat koulutuksen arkiset käytännöt, kuten ruokatarjoilut, jätteiden lajittelu, paperinkulutus ja matkustustavat. Luonnonvarojen kestävä käyttö on myös taloudellisesti kestävä.

Huolehtikaa ainakin näistä:

- koulutus on mahdollisimman helposti saavutettavassa paikassa julkisten kulkuyhteyksien päässä
- tarjoiluissa ja hankinnoissa suositaan mahdollisuuksien mukaan kotimaisia, eettisesti ja lähellä tuotettuja tuotteita
- jos mahdollista, kierrätetään ja vältetään uuden ostamista
- huolehditaan jätteiden lajittelusta
- tulostetaan ja kopioidaan mahdollisimman vähän, jaetaan sekä säilytetään materiaalit ja tiedostot sähköisesti
- Käytetään sähköä ja vettä säästeliäästi

Kannustamme myös

- suosimaan tarjoiluissa kasvisruokaa liharuuan sijaan
- suosimaan uusissa hankinnoissa ympäristömerkittyjä ja vastuullisuussertifioituja tuotteita

Taloudellinen kestävyys

Taloudellisesti kestävä koulutus on budjetoitu järkevästi niin henkilöressurssien kuin muiden kulujen osalta. Koulutuksen ei tulisi aiheuttaa yllättävää tai liiallista kuormitusta yhdistyksen taloudelle, henkilöstölle tai vapaaehtoisille, jotta tulevaisuuden toimintaedellytykset säilyvät.

Huolehditaan ainakin näistä:

- koulutuksen arvioidut kulut ovat oikein mitoitettuja ja kaikki oletettavat kulut ennakoitu
- suositaan edullisia koulutustiloja ja -materiaaleja
- seurataan budjetin toteutumista ja reagoidaan yllättäviin lisäkuluihin ajoissa

Sosiaalinen kestävyys

Sosiaalisesti kestävä koulutus tukee osallistujien osallisuutta, yhteisöllisyyttä sekä toimijuutta. Lisäksi koulutus on saavutettava ja esteetön - sinne ovat tervetulleita monenlaiset ihmiset. Suunnittelu- ja koulutustyössä vaalitaan dialogista eli vuoropuhelun ja kohtaamisen mahdollistavaa sekä yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa edistävää toimintakulttuuria. Myös kouluttajan oma hyvinvointi on tärkeä osa sosiaalisesti kestävästä koulutuksesta.

Huolehditaan ainakin näistä:

- koulutustila on fyysisesti esteetön ja sinne on helppo tulla
- verkkokoulutuksissa käytettävä oppimisympäristö on mahdollisimman helppokäyttöinen
- koulutustila ja -tilanne ovat turvallisia, ilmapiiri välitön ja koulutusmenetelmät osallistavia - myös verkkokoulutuksissa
- osallistajat voivat halutessaan vaikuttaa koulutuksen kulkuun ja sisältöihin sekä antaa palautetta
- erityisryhmien, vähemmistöjen ja erilaisten oppijoiden tarpeet otetaan huomioon (tilat, opetuskieli, ruokailut, monipuoliset menetelmät, selkeät ja saavutettavat materiaalit)
- kysykää mahdollisimman matalalla kynnyksellä apua ja neuvoja Kansalaisfoorumin koulutussuunnittelijoilta kaikissa koulutuksen suunnitteluun ja toteuttamiseen liittyvissä kysymyksissä tai ongelmatilanteissa

Kannustamme myös

- järjestämään koulutusta yhteistyössä sellaisten tahojen kanssa, jotka jo valmiiksi tavoittavat erityisryhmiä/vähemmistöjä
- kytkemään monenlaisiin koulutuksiin sisältöjä, jotka innostavat ihmisiä osallistumaan sekä edistämään kestävyttä
- ottamaan koulutuksen mahdollisia osallistujia mukaan koulutuksen suunnitteluun
- Tutustumaan Kansalaisfoorumin [tasa-arvo ja yhdenvertaisuus koulutuksissa -aineistoon](#)

Kulttuurinen kestävyys

Kulttuurisesti kestävässä koulutuksessa kulttuurinen moninaisuus on huomioitu ja osallistajat ovat toimijoita, oman kulttuurinsa tuottajia. Osallistujiksi toivotaan kulttuuritaustaltaan moninaisia ihmisiä. Näin vaalimme rikasta ja monitahoista kulttuurista kehitystä.

Huolehditaan ainakin näistä:

- mietitään, millaisia osallistumisen esteitä koulutuksessa saattaa olla (esim. kieli, tila, viestintäkanavat, viestinnässä käytetyt kuvat, mielikuvat siitä, keitä osallistujien oletetaan olevan, sisällöt) ja miten osallistumiskynnystä voi madaltaa
- huomioidaan osallistujien mahdolliset kulttuuriset erityispiirteet koulutuksen sisältöjä, menetelmiä, materiaaleja ja markkinointia suunnitellessasi
- suunnataan koulutusten mainontaa myös suoraan kulttuuritaustaltaan moninaisille ihmisille

Kannustamme myös

- suunnittelemaan koulutuksia yhdessä kulttuurisiin vähemmistöihin kuuluvien ihmisten kanssa
- osallistumaan koulutuksiin, jotka tukevat kulttuurisen moninaisuuden kohtaamisen osaamista